

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENT
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Sărbători creștine și fapte regale

Poporul românesc a trăit cu prilejul marilor praznice ale Nașterii Domnului, Anului nou și Bobotezei clipe de rară înălțare sufletească și de justificată mândrie națională.

M. S. Regele Carol II, urmând glasul unei profunde convingeri creștine și a unei străvechi tradiții voievodale, și-a petrecut sărbătorile Crăciunului, Anului nou și Bobotezei în mijlocul soldaților cari stau de pază, cu arma la picior, la frontariile țării.

După ce în ajunul Nașterii a primit în Palatul Regal din Capitală colindătorii, ingerii vesitori ai Nașterii Domnului și le-a ascultat frumoasele colinde, a plecat el însuși să-și colinde țara și să ducă soldaților săi dela hotare bucuria marilor sărbători creștine.

În ziua de Crăciun la Oradea și Cluj, în ziua de Anul nou la Constanța și la Bobotează în Chișinăul Basarabiei. Pretutindeni Majestatea Sa a dus daruri și cuvinte regale de bucurie, pace, unire și bunăvoință; pretutindeni a luat parte la serviciile divine și a dat îndemnuri la rugăciune curată către Dumnezeu; pretutindeni a luat masa împreună cu trupa, la aceeași masă și în aceeași sobrietate în care trăesc iubii noștri soldați concentrați pe zonele de apărare ale țării.

Și a mai avut vreme M. S. Regele Străjer ca în noaptea Anului nou să adreseze țării prin radio o caldă urare de pace, sănătate, solidaritate și prosperitate.

— „Urarea mea cea mai fierbinte pentru anul ce vine este, a vorbit M. Sa: ca țara Mea să fie ferită de urgie și să prospereze cât mai mult în dezvoltarea ei pașnică; dar în același timp, această unire sfântă a conștiințelor românești, să ne dea puterea trebuincioasă de a apăra ce este sfântul nostru drept strămoșesc.

„Să ne rugăm Celui Atotputernic, să ne dăruiască nouă și lumii întregi pacea și buna înțelegere între popoare“.

Faptele aceste regale, adânc grăitoare și pilduitoare, au avut în sufletul poporului român un impresionant ecou. Țara întreagă a tresălit de bucurie și de mândrie, când a văzut în Regele ei atâta credință creștină și atâta dragoste părintească față de vilejii ei apărători, încât să-și părăsească odihna și liniștea Palatului Regal ca să prăznuiască, împreună cu Măria Sa Marele Voievod Mihai, sărbătorile vacanței Crăciunului la frontiere, în mijlocul soldaților.

Și nu numai Regele, dar și sfinții săi, miniștrii și generalii au făcut același gest de mișcător răsunet moral, petrecându-și sărbătorile în diferite garnizoane din cuprinsul țării.

Totul pare că s'a petrecut ca în legendele cu Feți-Frumoși și cu eroi, sau ca în istorisirile despre apostoli și misionari, cari și-au pus viața — până la jertfă — în serviciul binelui comun.

În aceste vremuri de zăbucim și de nesigurantă, când peste capetele noastre și mai ales peste hotarele țărilor și continentelor se încrucișează atâtea fulgere și se deslănțue atâtea furtuni și cataclisme, la noi în țară domnește calmul, încrederea în forțele proprii și în ajutorul lui Dumnezeu. Nu e mare lucru să constatăm că secretul acestor virtuți stă în înțelepciunea Regelui și a sfinților săi luminați, cari știu să conducă corabia țării, peste valuri și volburi primejdioase, cu mână tare și cu braț înalt spre limanul mântuirii și al propășirii.

Cronicarii vremii, maeștri cântăreși ai întâmplărilor mari din istoria poporului român, au prilejul să însemne la răboj fapte demne de prestigiul Monarhiei care prezidează astăzi destinele României și priveghează cu trezvie neclintită la hotarele ei sfinte.

Glorie Regelui și sfinților săi!

Glorie României!...

Savonarola: Meditații

II.

Și după mulțimea îndurărilor tale șterge fără-delegea mea.

Milostivirea ta, Doamne, stă în mulțimea îndurărilor tale, când privești cu milă la cei ticăloși. Indurarea ta e fapta milostivirii tale.

Căzut-a la picioarele tale, bunule Iisuse, Maria Magdalena, le-a spălat cu lacrimile sale, cu părul său le-a șters și tu i-ai dat iertare și ai slobozit-o cu pace. Iată, Doamne, fapta milostivirii tale. Tu ai privit la el și el a plâns cu amar. Tu l-ai iertat, l-ai întărit corifeu al apostolilor. Iată, Doamne, fapta milostivirii tale. Tâlharul pe cruce printr'un cuvânt al tău s'a mântuit. Pavel, chemat când te prigonea cu înfocare, deodată se umplu de Duh Sfânt. Acestea sunt, Doamne, faptele milostivirii tale și oricâtă vreme, ar fi tot prea puțină, de-aș vrea să le spun pe toate, de vreme ce câți drepti sunt, atâtea sunt faptele milostivirii tale. Nimeni nu se poate lăuda întru sine. Să vie toți dreptii de pe pământ și din cer, să-i întrebăm înaintea feței tale, oare din a lor putere s'au mântuit? Cu o inimă și într'un glas vor răspunde: Nu nouă, Doamne, nu nouă, ci numelui tău dăm slavă pentru milostivirea și pentru dreptatea ta. Pentru că nu cu sabia lor au biruit ei pământul și nu cu brațul lor i-a slobozit, ci dreapta ta și brațul tău, lumina feței tale, căci i-ai biruit pe ei: adecă nu prin vrednicia lor, nu prin faptele lor s'au mântuit, ca nici unul să nu se laude, ci pentru că așa a fost plăcerea ta. Așa zice prorocul despre tine, Doamne: m'a scăpat, fiindcă m'a iubit.

De vreme ce ești același Dumnezeu, la care nu este schimbare nici umbra celor trecătoare, iar noi suntem făpturile tale ca părinții noștri cari asemenea au fost păcătoși ca noi și unul este mijlocitor între Dumnezeu și om, Iisus Hristos, care rămâne în veac, cum nu ai vărsat și peste noi faptele milostivirii tale, precum ai făcut părinților noștri? Ne-ai uitat, oare, pe noi? Oare singuri noi suntem păcătoși? Oare pentru noi n'a murit Hristos? Să nu mai fie oare altă îndurare? Doamne Dumnezeul meu, rogu-te și mă cucerește, șterge fără-delegea mea după mulțimea îndurărilor tale, căci multe sunt, chiar nenumărate. După această mulțime șterge fără-delegea mea, trage-mă la tine, ridică-mă, sfințește-mă cu harul tău cel sfânt, precum ai tras nenumărați păcătoși și i-ai ridicat și i-ai sfințit. Șterge dar după mulțimea îndurărilor tale fără-delegea mea, curățește-mi inima, ca stărpind nelegiuirea, alungând necurăția, foaie albă să-mi fie inima, pe care degetul lui Dumnezeu să scrie legea iubirii sale, alătura de care nici o nelegiuire nu poate să steie.

O problemă pentru intelectualii creștini

În zilele noastre de zbucium și desorientări în toate domeniile vieții, un creștinism adevărat și activ a devenit o necesitate absolută și pentru aceia, cari au fost până acum indiferenți față de el.

Chiar acum putem să observăm cum se formează aceasta nouă și convinsă intelectualitatea creștină. Dar e necesar, ca această forță publică în facere să nu se pulverizeze, să nu se topească, să nu se amorțească în lipsă de activitate și de utilizare.

Foarte ușor poate să se întâmple astfel. Pentru că în viața publică — bisericească, mai ales — sunt mulți de aceia, cari nu știu să contribuie cu folos și ei cu forțele lor pentru Biserică, cu toate că terenul este bogat.

Cine poate afirma, că în viața bisericească a zilelor noastre e suficient ca singur clerul să fie un element activ? Binefacerea, pedagogia creștină, literatura creștină, publicistica, arta, progresul social, toate aceste cer participarea și colaborarea largă a tuturor forțelor societății.

Astfel, înaintea intelectualilor noștri stă problema de a introduce pe cea creștină în toate domeniile vieții, de a deveni apologeții creștini cari operează pe teren.

Biserica, în baza spiritului său, nu dorește și nici nu pretinde îngrădirea libertății științei, nu împiedecă cercetările ei nici într'un domeniu. Chiar însuși știința e bazată pe căutarea adevărului începută de religie și pe iubirea pentru el.

Sunt multe domenii ale științei înrudite sau apropiate cu religia. Acolo se cere o apropiere de adevăr cu duhul creștin, adecă cercetarea adevărului să fie obiectivă și împreună cu bună voință.

Trecând la nevoile apologetice creștine observăm cum apologetica de astăzi e imposibilă fără contact strâns cu științele nu numai umanitare, dar și cu cele naturale.

Din capul locului putem să afirmăm că în general știința nu e materialistă. Teologii, chiar la atingerea cea mai îndepărtată cu știința, găsesc în ea adeseori nu tezaur apologetic neprețuit. Dar folosirea acestui material pentru ei formează o greutate. Și de fapt cum va putea un teolog trata, dacă el e numai ca atare, „regula de patru”, „natura atomilor”, „materialismul economic” dacă e științific sau nu, diferența între lumea fizică și psihică, ideea scopului în biologie?...

Afară de aceea, cugelare științifică trece pe baze de experiențe, atunci apologetul teolog e silit să folosească numai sistemul raționalist în dovezile sale; să aplice metoda scolastică iar ceace privește științele materiale-experimentale, acolo e silit să se mărginească la afirmațiile indirecte, ce e drept sigure, protocolate, dar prea generale, cum e: „majoritatea oamenilor de știință au fost credincioși convinși, iar mulți cu credința profundă, puternică”...

Toate acestea ne grăesc că activitatea din zilele noastre impune intelectualității creștine o problemă nouă, dar foarte importantă și onorabilă: studierea aprofundată a credinței religioase și participarea activă la încreștinarea vieții în general și la încreștinarea științei în special.

Pr. A. Cuzneșov

Canonice

Inrudirea spirituală

Din considerațiuni de înaltă etică morală, Biserica creștină din primele veacuri ale existenței sale a consfințit prin practică îndelungată ideea *inrudirii spirituale* ce se naște la botez între naș și fin și descendenții unuia precum și mama ascendentă și descendenții celuilalt.

Plecând dela principiul biblic că prin sf. botez, copilul sau cel ce se botează se renaște suflătește din apă și din Duh spre o legătură insolubilă cu Hristos, atunci nașul care asistă la această renaștere și reînnoirea spirituală, se consideră ca tată suflătește al finului său.

Fiindcă cele spirituale sunt considerate totdeauna mai mult decât cele trupești și cele cerești mai presus de cele pământești, de aceea și nașul, tată suflătește, este socotit mai mult decât tatăl trupesc al copilului botezat.

Din aceste considerațiuni, luând naștere înrudirea spirituală, s'a ajuns la altă ordine de norme canonice ce decurg din această înrudire, numite *impedimente de căsătorie*, stabilindu-se până la care grad căsătoria este oprită între rudenile spirituale.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos a conturat în linii generale principiile de organizare ale Bisericii sale. Rolul de perfecționare a acestor principii de organizare în detalii, a fost încredințată Sf. Apostoli și Părinți, ca să le fixeze în sinoade la timpul oportun. La începutul erei creștine, regulile sau norme scrise privitoare la înrudirea spirituală n'au existat. Aceste reguli s'au stabilit prin tradiție apostolică în Biserică, care cu timpul prin uz și practică îndelungată au devenit lege.

Ținând seamă de această practică canonică, împăratul Iustinian, marele legiuitor și coordonator al legilor civilo-bisericești, în legea din 1 Octombrie 530 a trecut o dispoziție și cu privire la înrudirea spirituală că nașul nu poate încheia căsătoria cu fina sa.

În primele sinoade ecumenice această chestiune n'a fost obiect de discuție, deoarece nu s'a ivit nici o contraversă în cauză; iar când s'au observat abateri dela vechea practică bisericească în unele locuri Biserica a intervenit cu toată autoritatea sa stabilind o unică normă de drept pentru întreaga comunitate ei.

Astfel în sinodul Trulan dela 691-692 prin canonul 53 se consfințește și completează ceea ce a legiferat împăratul Iustinian și anume:

„Deoarece rudenția spirituală este mai presus decât legătura cea după trup, iar noi am cunoscut că în oarecare locuri unii, primind copil din sfântul și mântuitorul botez, și după aceasta intră în comuniune de căsătorie cu mamele (lor) rămase văduve, hotărâm ca de acum înainte să nu se mai întâmple această. Iar dacă s'ar prinde cineva făcând această după (ce s'a emis) canonul de față, aceștia întâiu să renunțe la acea împreunare nelegiuită, iar apoi să se supună epitimilor pentru desfrânați“.

Legiuirea lui Iustinian se mărginește numai la impedimente de căsătorie între naș și fin (grad I), sinodul Trulan merge mai departe, extinzând impedimentele în sensul că nașul n'are voie a se căsători cu mama rămasă văduvă a finului său (gradul II). Pe baza ideilor care stau la temelie înrudirii spirituale, impedimentele de căsătorie s'au ridicat până la nive-

lul impedimentelor înrudirii de sânge, — în legile civile greșite până la gradul al VII-lea, fără a se generaliza. Marele canonist a Bisericii ortodoxe, Matei Vlastare, stabilește o normă prin doctrină canonică în această privință când zice: „Prohibiția se extinde numai asupra acelor fețe, care se susțin în canon“.

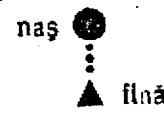
Astăzi ca normă generală, în Biserica ortodoxă, impedimentele de căsătorie, în privința înrudirii spirituale se urcă numai până la gradul al III-lea.

Dacă între naș și fin la botez ia naștere înrudirea spirituală, între naș și finii la cununie nu se produce nici un fel de înrudire și prin urmare nici impedimente de căsătorie în cauză. Acest fapt se confirmă în următoarele:

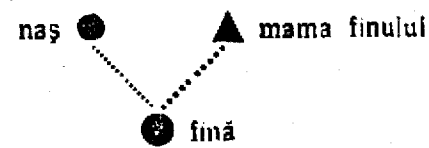
„Nașul care schimbă inelele la logodnă și cununie la cununie nu este în nici o rudenie cu fețele pe care le-a logodit și le-a cununat; deci când se văduvește vreuna din aceste fețe, o poate lua“ (Pidalion, pag. 492).

Impedimentele ce se nasc din înrudirea spirituală redate în mod practic, după Compendiul lui Șaguna, se prezintă astfel:

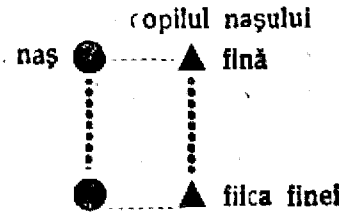
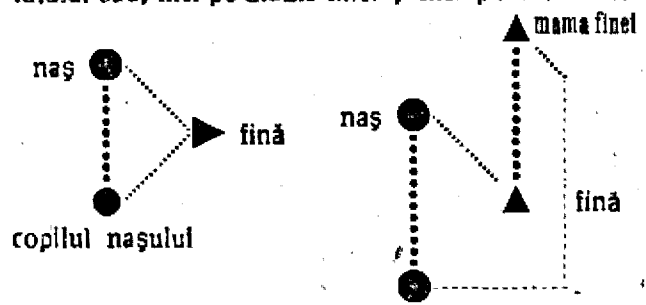
1. Nașul nu poate lua în căsătorie pe fină-sa.

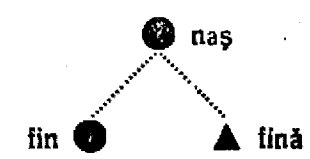
2. Nașul nu poate lua în căsătorie pe mama rămasă văduvă a finului său.*

3. Copilul nașului nu poate lua în căsătorie pe fina tatălui său, nici pe mama finei și nici pe fata finei.

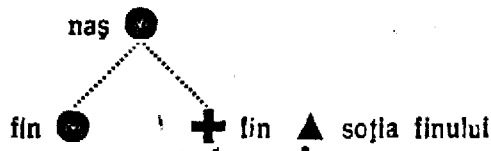

4. Dol finii parte barbatească și femelască botezați de acelaș naș nu se pot căsători, fiind frați spirituali.

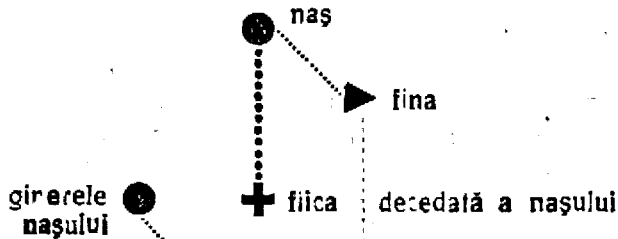

5. Este oprită căsătoria între fratele spiritual și soția fratelui spiritual decedat, precum și invers.

* Punctele mai mari reprezintă înrudirea de sânge; cele mai mici și liniuțele cea spirituală și crucile rudenia decedată.

6. Asemenea ginerele nu va lua în căsătorie pe fiina socrului său.

Aceste sunt cazurile de inrudire spirituală ce trebuiesc respectate în viața noastră bisericească, fiind norme fundamentale de orientare.

În cazurile când credincioșii totuși insistă a se încheia căsătorii prohibite de Biserică, numai cu dispens și înaltă binecuvântare arhierescă se pot săvârși și se poate face abatere dela aceste reguli.

Pr. Dr. R. Popa
Bonjești

"Probleme canonice"

Agape

În primile începuturi de viață creștină, dragostea creștinilor era mai puternică. Se manifesta cu o intensitate mai mare. Adunările creștinilor indiferent de forma locului de închinăciune, aveau ca scop prăznuirea „Cinei Domnului”, participarea la Sf. Euharistie. Era Liturgia propriu zisă, căci la aceasta se mărginea.

Dar, după participarea la „Cina Domnului”, chiar în acel loc, se făceau diferite mese, pe cari creștinii le făceau, rând pe rând, și la cari participau toți creștinii, indiferent de clase sociale.

Primele agape. Cu timpul, fie din cauza creșterii prea mare a numărului creștinilor, fie din cauza că, prin ele, se voia a se face o comemorare, o amintire în memoria cuiva, agapele au început a avea loc și în alte locuri și timpuri. Se țineau de obicei în cimitire și mai ales imediat după moartea vreunui creștin, sau la un timp anumit după moartea lui, întru amintirea lui. Așa a fost în trecut, aproape așa se fac și în zilele noastre.

Nu intenționăm să aducem aci vreun caz de acuzare acelor creștini care, azi mai cu osebire, pentru orice lucru de minimă importanță, fac banchete în cinstea lămuririi evenimentelor, sau a unor persoane în viață.

Voim numai să atragem luarea aminte, că banchetele zilelor noastre, fiind departe de scopul agapelor dintru început, nu pot fi considerate asemenea. Banchetele neluând caracter creștin — deși sunt făcute de creștini — nu pot fi socotite agape.

Agapele zilelor noastre se rezumă la mesele dedicate săracilor, la prăznicile zilelor mari în care se face văzută prezența numelui Domnului, și mai ales la pomeni.

Atât Sf. Scriptură¹ cât și canoanele² în repetate rânduri vorbesc despre agape.

Și fiind omul supus păcatului iar abuzul o caracteristică a lui, nici aceste bune începuturi, aceste agape, n'au putut rămâne departe de răutatea omenească. Au început abuzurile. Au degenerat. Și, în feja acestor abuzuri, Apostolul Neamurilor ceartă pe cel din Corint, deoarece au transformat și îndepărtat scopul agapelor³.

Canoanele ocupându-se mai mult de forma acestor agape, de locurile în care se țineau, aduc hotărâre: „Nu se cuvine în casele domnești, sau biserici, să se facă așa numitele agape sau a mânca în casă, sau a așterne paturi lor îndrăznind a face cineva astfel, sau să înceteze, sau să se afurisească⁴.”

Azi, cu adevărat, agapele nu mai au loc nici în biserică și nici în casele domnești. Din acest punct de vedere, deci, respectarea canonului se face.

Dar ceiace azi este așa de rar, sunt mesele date pentru săraci. Și să nu uităm că acestea au fost scopurile inițiale ale agapelor.

Deci, creștine, din belșugul tău, dă și aceluia ce n'are; prin aceasta voia Domnului împlinești.

Prof. Gh. Coman

Femeia și căsnicia

(Urmare)

Dar nu-i deajuns ca o mamă numai să nască fiii, ci trebuie să-i și crească. Să-i dea Bisericii și Țării. „Copilul e un inger care are lipsă de ajutorul oamnelor” zice filosoful J. de Maistre.

Și știința pedagogică a făcut socoteală, că în majoritate, în primii douăzeci de ani, copilul — care e dat până la vârsta aceasta, când în grija familiei, când în a Bisericii ori a școlii — trăiește

1.500	de ore în biserică,
8.000	” ” ” școala primară,
1.500	” ” ” școala de adulți,
100.000	” ” ” familie,
65.000	” ” ” fiind consacrate repausului.

La cantitatea orelor petrecute în familie se mai adaugă și calitatea. Adecă clipele petrecute în familie sunt mai potrivite pentru educație decât cele petrecute în biserică ori școală.⁵

Dacă am face apoi socoteala, câte din aceste o sută mii de ore le petrece copilul împreună cu mama lui, rezultatul ar fi iarăși foarte concludent.

Mama e aceea, care are mai des prilejul de a da învățatură copilului. Clipa alăptatului, a spălatului, a îmbrăcatului și adormitului; toate pot fi prețioase și potrivite pentru o mamă pentru darea învățaturii. De altfel, o mamă conștiincioasă le și face lucrările acestea povățuind ori găngurind ceva copilului.

Ea își cunoaște mai bine copiii. Ca una căreia își destăinuiesc ei mai repede tainele și grijile. Tot ea are și sufletul mai inclinat ca bărbatul spre a sădi în su-

¹ Fapt. Apostolilor II, 46; VI, 1—3; XX, 7—11.

² Can. 49 Cartagina, Can. 11 Gangra, 27, 28 Laodicea, Can. 74, 76, 97 Trulan.

³ Cor. XI, 17—48.

⁴ Can. 47 Trulan.

⁵ J. Philippe: Cours de pedagogie familiale, Paris, Lethiel-leux, p. 12.

fletul lor sentimentele cele mai duioase.

Ce trebuie să învețe o mamă pe copii?

Înainte de a i învăța ceva, trebuie să aibă ea însăși o purtare, care să nu scandalizeze ori să infigă în doiala în sufletul lor. „Mama nu-i un profesor de morală: e mai mult decât atât; departe de orice formă sistematică, lăsând la o parte orice pedantism, îl introduce pe copil în viața pe care ea însăși o trăiește; îi arată mișcările sufletului și-l face să se folosească de ele; îi pune pe buze binele, spre a-i deprinde gustul cu el, întocmai ca și cu mâncarea.”¹

Să învețe prin pilda vieții. Căci vai aceluia ce „smintește pe unul dintr'aceștia mici” (Mat. XVIII, 6).

Apoi vine învățătura și povățuirea propriu zisă. O mamă trebuie să le știe toate și să le poată toate pentru fiul ei. Mai întâiu îl va face să înțeleagă pe copil, că există un Tată ceresc, care, întocmai ca și părintii, se bucură de fapta bună și se întristează de cea rea. Il va obișnui să-și cinstească și să-și ajute camarazii. În măsura în care va crește și va pricepe, îl va convinge, că pe lângă datoria ce o are de a deveni om cinstit și folositor, o are și pe aceea de a fi un fiu credincios al Bisericii strămoșești și apărător al Patriei.

De mic apoi să-l deprindă cu rugăciunile. Întai cu acelea orânduite de Biserică, apoi și cu altele pe cari le va putea întocmi chiar ea, însă în așa fel să fie întocmite, ca ele întotdeauna să fie o complementare a micilor învățături pe cari i le dă. Mai ales să cuprindă aceste rugăciuni, cereri de iertare pentru greșalele și neascultările zilei; cereri de daruri sufletești și făgăduințe de bună purtare.

Cunosc din Sfânta Scriptură o mamă: Ritpa, care a veghiat lângă fiii ei uciși de dușmani, de pe vremea secerișului până ce a dat Dumnezeu ploaie din cer, când au fost îngropați; și n'a lăsat să se atingă de ei pasările cerului și fiarele câmpului. Erau numai niște trupuri moarte și cum le apăra de stricăciune! Dar tu mamă creștină, cu cât mai vărtos va trebui să le aperi de „pasările și fiarele” creșterii rele, pe micile ființe vii, de cari țin o atât de însemnată, socoteală ingerii din cer!!

Pr. Gh. Perva.

Reviste de abonat:

„Revista Teologică” — „Viața Ilustrată”
„Gândirea”, „Misionarul”.

Între revistele cele mai bune ce apar la noi cu regularitate și cu prestigiu unanim recunoscut se numără Revista Teologică, Viața Ilustrată, Gândirea și Misionarul.

În „Biserica și Școala” am făcut adeseori efortul lor și am îndemnat siarurilor pe iubii noștri cititori să le aboneze, să le ispătească. Acum, în pragul unui an nou, ne facem o datorie de conștiință făcându-le o noua prezentare, un nou și binevoitor îndemn.

„Revista Teologică”, întemeiată de I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae al Sibului și redactată astăzi de părintele profesor Dr. Grigorie T. Marcu, reprezintă „știința și viața” noastră bisericească. După numele și autoritatea înalților noștri Ierarhi, ea este cel dinfăiu și cel mai bun bilet de prezentare în fața oame-

nilor; este oglinda clerului din Mitropolia Ardealului. Din cuprinsul ei luăm cunoștință de problemele care frământă viața veacului nostru, lămurite la lumina științei sacre a teologiei. După un trecut de trei decenii ea vine în casele noastre cu un nume consacrat și cu un cuprins imperios necesar prestigiului nostru cultural, în schimbul unul abonament de 260 Lei anual.

„Viața Ilustrată”, condusă personal de P. S. S. Episcopul Nicolae al Cujului, este singura noastră revistă creștină de familie. Impodobită în felul Luceafărului de odinioară cu icoane alese și scrisă frumos de oameni competenți, ne aduce în casă desfătare pentru ochi și lumină pentru suflet, în schimbul unui abonament anual de 200 Lei.

„Gândirea” este — după 19 ani de apariție — cea mai bună revistă de apologetică ortodoxă și de literatură română. Și cea mai ieftină. După cum ne informează distinsul ei redactor, profesorul de Dogmatică și Apologetică dela Facultatea de Teologie din București, dl Nichifor Crainic, tiparul ei „costă exact de 3 ori mai mult decât prețul scris pe copertă. Și anume: costul unui exemplar e 45 de Lei, iar prețul de vânzare — a unui exemplar — e 20 de Lei, dintre care 5 Lei aparțin vânzătorului. Astfel fiecare exemplar din revistă însemnează o păgubă de 30 Lei pentru administrație și o favoare egală pentru cetitor”. Transformată în carte de format obișnuit ar da un volum de aproape 300 pagini; pe deasupra mai e tipărită elegant, ilustrată artistic și pe hârtie de lux. Nu mai vorbim de cuprinsul ei la care colaborează teologii și scriitorii — poeți și prozatori — cei mai de vază ai României contemporane, cum sunt, pe lângă dl Crainic: Parintele D. Stăniloae, Lucian Blaga, Vasile Băncilă, I. Coman, Aron Cotruș, Radu Gyr, P. P. Ionescu, Victor Papilian, I. Pătrovici, I. Pillat, V. Volculescu și alții. În cuprinsul studiilor, poeziilor, eseurilor, navelor și cronicelor lor, sunt îngemănate gândirea adâncă ortodoxă cu avântul artei poetice. — Abonamentul, 200 Lei anual, se trimite pe adresa administrației, strada Domnița Anastasia 16, București I.

Despre „Misionarul” scriem mai la vale.

Facem iubitorilor cetitori călduroase recomandări pentru abonarea acestor reviste — măcar a unora — din mai multe pricini:

Întâl de toate pentru prestigiul cultural al preotului. Cu cât cineva e mai cultivat prin carte, cu atât impune mai mult respect și nimeni nu înspră mai mult respect decât preotul cult. Unealta cea mai bună a culturii e cartea și sinteza cărților, revista. Nimeni niciodată nu a păgubit, nici nu s'a ruinat din pricina lecturii. Din contră, prin ea dobândim cu toții informațiuni tot mai bogate, învățături folositoare, idei alese, sentimente noble, ușurință în exprimarea gândurilor, bucurii duhovnicești, obișnuința scrierii corecte — ortografice și alte bunuri spirituale de cel mai mare folos pentru orice om și mai ales pentru preot.

Nimic mai rușinos decât un act oficial sau personal scris incorect, cu greșeli ortografice și de exprimare. Cetitul cu atenție ne învață să ne corectăm greșelile de orice natură ar fi ele și să ne îmbogățim zestrea sufletului care singură contează în fața judecății lui Dumnezeu.

Sunt oameni, destul, care s'au ridicat din situații foarte modeste la roluri foarte importante în viața publică, mulțumită pasiunii cetitului, care e pe cât de plăcută pe atât de sigur răsplătitoare.

¹ Sertillanges, op. cit. p. 213

Se invocă de regulă chestia materială oricărui e vorba de lucruri idealiste, care de regulă nu aduc imediat câștiguri materiale, cum sunt și cărțile sau abonamentele pentru reviste. Referindu-ne la preoți trebuie să mărturisim că, cu foarte puține excepții, problema este ușor de rezolvat. În bugetul parohiei se iau oficial 2—3—4 reviste oficiale. Mai adăuga și preotul, pe cont propriu, 1—2—3 și lucrul bun s'a făcut. Unde sunt 2—3 preoți într'o parohie chestia se rezolvă și mai ușor.

Dacă pentru cele materiale și trecătoare jertfim atâtă energie și avere, oare nu e firesc și dumnezeiesc lucru să jertfim și pentru cele spirituale?..

Căci nu numai cu pâine trăește omul!..

Cărți și Reviste

Revista „MISIONARUL“ orginul misiiei ortodoxe romane, dela 1 Ianuarie 1940 intră în al XII-lea an de apariție și continuă să apară sub conducerea Secției Culturale a Consiliului Eparhial din Chișinău.

Programul revistei este:

a) Studiul critic și combaterea sectelor, curentelor anticreștine, antibisericești și pseudo-mistice (ateismul contemporan, liber-cugetare, curentele filosofice raționaliste și materialiste ostile creștinismului și tot felul de alte rătăcirii);

b) Tratarea apologetică a diferitelor chestiuni și adevăruri creștine, atacate de sectanți, liber-cugetători și ateii;

c) Metoda și experiența misionară (realizări, constatări, observări, propuneri și reflexiuni);

d) Problema educației religioase, morale și patriotice a tineretului, care formează astăzi un mare și important capitol în ordinea preocupărilor misionare;

e) Comunicări, cronică misionară internă și externă, informații cu privire la mișcarea sectară și la acțiunea forțelor ostile Bisericii;

f) Bibliografii, recenzii, informații din domeniul literaturii misionare, sectare, anticreștine, și cu privire la orice noutăți literare, care se referă la acțiunea și problemele misionare, pastorale și educative.

Abonamentul anual: în țară — 200 lei; în străinătate — 2 dolari; abon. de încurajare — 500 lei.

PUBLICAȚIUNI FOLOSITOARE pentru tineretul străjeresc și premilitar apar în cadrul „BIBLIOTECII TINERETULUI CREȘTIN“, Ediția Secției Culturale a Consiliului Eparhial Chișinău.

Au apărut broșurile: Nr. 1.: „Primăvara vieții“, Nr. 2.: „Spre zările fericirii“, Nr. 3.: „Puterea rugăciunii“.

Prima serie va cuprinde 15 broșuri cu subiecte frumoase și variate. Abonamentul pentru o serie 150 lei. Prețul unui singur exemplar 10 lei. Pentru comenzi mai mari se acordă rabat 20%.

Depozitul general: Secția Culturală, Consiliul Eparhial, Chișinău.

Pr. Al. Scvoznicov, misionar eparhial: **STUDIUL ANALITIC ASUPRA CAUZELOR ȘI FONDULUI MIȘCĂRII SECTARE**. O carte de actualitate și de folos real pentru orice preot și orice intelectual creștin, cuprinzând și o serie de sfaturi practice pentru cu-

noașterea, prevenirea și combaterea sectelor și alte rătăcirii păgubtoare.

Prețul unui exemplar este de 40 lei. — Pentru comenzi mai mari (de cel puțin 10 exemplare) se acordă un rabat de 25%. A se adresa la Secția Culturală a Consiliului Eparhial, Chișinău. *Red.*

Tr. Mager: MONOGRAFIA ISTORICĂ A ȚINUTULUI HĂLMAGIU, 4 volume. Arad. Tip. Diecezana.

A apărut și vol. IV, care încheie această lucrare. Vol. IV apărut acum se intitulază „Contribuțiuni la Istoria Ouirii, 1818—19“. Tratează evenimentele de pe cursul superior al Crișului Alb (Zarandul), inclusiv Corpul Voluntarilor Horia și ofensiva Diviziei 2 Vânători pornită la 16 Aprilie 1919, din regiunea Hălmagiuului. Se întinde pe 252 pagini tipărite, având și o hartă în trei culori, apoi 8 pagini documente fotografice.

Vol IV costă Lei. 150, toate patru volumele Lei 550 și se pot procura la autor: Tr. Mager, Arad, str. Cicio Pop 2.

Ven. Consiliu al Eparhiei Arad a recomandat pro urarea acestei lucrări prin decizia Nr. 2683/938. *M.*

Informațiuni

● **Ședință plenară.** Ven. Consiliu Eparhial a ținut sub președinția P. S. S. Episcopului Andrei Joi 12 Ian. 1940 ședință plenară. S'au adus următoarele hotărâri: S'a luat act de organizarea Episcopiei Timișoarei; s'a împărțit Episcopia Aradului în 20 circumscripții electorale în vederea reconstituirii Adunării Eparhiale și s'a fixat data alegerilor eparhiale, pe la sfârșitul lunii Februarie și începutul lunii Martie c. care se va aduce la cunoștință generală printr'o circulară apropiată; s'a hotărât în principiu să se înființeze patru protopopiate noi; să se ceară dela Ministerul Cultelor înaintarea în grad a funcționarilor eparhiali rămași în urmă cu avansările și s'a *subscris la împrumutul de înzestrare a armatei două milioane Lei din partea Episcopiei Aradului, iar din partea funcționarilor Ven. Consiliu Eparhial, a profesorilor dela Academia Teologică și a preoților eparhiali un milion două sute de mii Lei, care sumă echivalează cu salariul lor de pe o lună. Suma se avansează din partea Ven. Consiliu Eparhial și se retrage lunar din salariu.*

Prin sumele acestea Episcopia Aradului și clerul ei au dat cea mai frumoasă dovadă de patriotism activ, arătat în înțelegerea nevoilor țării și în jertfa făcută pentru satisfacerea lor.

● **Boboteaza la Arad s'a sărbătorit după vechile noastre rândueți creștinești și datini strămoșești.** Sf. Liturgie a servit-o P. C. S. pâr. prof. C. Turicu asistat de 4 preoți și un diacon. După Liturgie a urmat procesiunea și stințirea apei în Piața Catedralei

de către P. S. S. Episcopul Andrei înconjurat de 12 preoți și 3 diaconi. Răspunsurile le a dat corul Armonia condus de dl prof. I. Lipovan.

A participat poporul dreptcredincios, un public numeros, armate și autoritățile civile și militare în frunte cu dl general Dragalina, dl prefect Stânghe, dl genera Al. Vlad primarul Aradului etc.

După slujba stingerii a urmat stropirea armatei și a poporului cu aghiasmă, apoi defilarea.

● † Nicolae Micluția. În zorile zilei de Miercuri 10 Ianuarie s'a stins din viață preotul pensionat Nicolae Micluția din Cerneteaz la plinirea alor 73 ani.

A fost pensionat după o păstorire de 34 ani, dintre cari 4 în Parța și 30 în Cerneteaz. Model de preot între frați, păstor înțelept și cumpătat al turmei sale, care l-a iubit și stimat ca pe un adevărat părinte.

Pentru meritele sale a fost distins cu brâu roșu și cu „Coroana României” în grad de cavalier. Pentru parohia din Cerneteaz a lăsat un fond de 100.000 — (una sută mi) Lei, pe lângă alte multe dăruiri.

S'a așezat spre veșnică odihnă lângă soția sa în Cerneteaz, Vineri în 12 l. c. deplâns de mulțimea nepoților.

Dormi în pace suflet bun, venit din Rîșculița falnicului Zărând. (D)

● În ședința secției administrative a Ven. Consiliu Eparhial ținută Joi în 12 Ian. c. s'a aprobat transferarea preotului Ilie Susan de la parohia Trăuș la parohia Pârnești și s'a numit la parohia Dumbrava candidatul de preot dl Cornel Caceu.

● O danie pilduitoare. De Nașterea Domnului biserica din comuna Laz a primit din partea d-lui maior Bodea — fiul decedatului preot Bodea al acelei comune, o icoană a Sfintei Treimi și 12 icoane a Sfinților Apostoli pentru iconostas. Dsa a venit în satul copilăriei ca un Moș Crăciun încărcat de daruri pentru biserica părinților săi.

Icoanele pictate în ulei pe pânză cu gingășie artistică de dna maior Bodea, au fost stinșite în ajunul Nașterii, cu care prilej venerabilul preot al Buhaniului a mulțumit dăruitorilor rostindu-le între altele și următoarele cuvinte: „Să nu credeți că prin această orlă ați biruit biserica, ci ea v'a câștigat pe D-voastră ca să vă arătați dragostea față de Dumnezeu, de biserică și fiii săi, în mijlocul cărora ați crescut”.

● Sfarmă-piatră reappare de la Crăciun în serie nouă sub direcția eminentului publicist Al. Gregorian asociat cu o seamă de scriitori talentați. Ziarul apare săptămânal ca organ de luptă și doctrină românească. Se constată cu regret absența d-lui Nichifor Crainic dintre vechii lui colaboratori.

● Biserica în U. R. S. S. deși este prigonită oficial de către autoritățile sovietice și martirizată, nu poate fi destituită. Mai nou aflăm că deși e despărțită de stat, ea și-a găsit o nouă temelie de susținere materială în cohozuri (cooperativele agricole ale statului). Mulți creștini din aceste colhozuri își dăruiesc salariul din unele ore de lucru pentru întreținerea bisericilor. Constituția lui Stalin le admite acest lucru.

De asemenea numărul tinerilor, cari după ce împășnesc vârsta de 18 ani se dedică studiului teologic și slujirii Bisericii, este în continuă creștere. Învață limbi străine, trăesc foarte modest, își procură cărți bune de citit și mai ales se dedică muzicii și corurilor religioase.

Populația îi iubește pentru cultura lor superioară preoților dinaintea de războiu și pentru spiritul lor de jertfă pilduitoare.

● Mulțumită. Comuna bisericească din Toraculmare (Jugoslavia) mulțumește pe această cale tuturor acelorora, cari au sprijinit și răspuns după cum se cuvine la apelul pentru repararea exterioară a sfintei biserici și împodobirea ei.

Spre îndeplinirea acestui scop s'a cerut comunei politice votarea unui ajutor de 100.000 Dinari.

Prin bunăvoința primarului Panta Bandu și a consiliului comunal s'a votat și aprobat de autoritățile administrative superioare suma de 75.000 Dinari.

Uterior primăria din loc a mai oferit 5 jugăre cad. din izlazul comunal, pentru acoperirea bisericii cu sîndrillă nouă.

Credinciosul Pavel Todor a donat un prapor de culoare roșie în valoare de 1700 Dinari. Sora lui Cățița Ghilezan a donat și ea un prapor de culoare albastră, tot în valoare de 1700 Dinari. Todor Ianu, Ion Ianu și Cățița Ianu un prapor cu 620 Dinari. Pr. Ioan Farca un apostol și 3 cărți de ritual în valoare de 200 Dinari. Pr. Ioan Frișcan 2 stihare în valoare de 200 Dinari, Petru Zelcu un chilim pe Sf. Prestol cu 500 Dinari. Maria Izgherian un acoperemânt pe Sf. Prestol în valoare de 170 Dinari. Maria A. bu, Anghila Lelea, Cățița Rașa și Cățița Giuvezan câte un acoperemânt pe analoghion a 100 Dinari.

Dumnezeu să le răsplătească!

Pr. Ioan Farca
cond. of. parohial

● Mulțumită. Consiliul parohial ort. rom. din Agriș mulțumește și pe această cale Primăriei comunei Agriș care la stăruința înimosului și bunului fiu al bisericii Ioan Petrișor notar, a dăruit pe seama sfintei biserici suma de Lei 10.000.

● Mulțumiri. Parohia ort. rom. din Căclăruș aduce călduroase mulțumiri d-lui învățător-director M. Haj I. Sînduț din loc pentru prețiosul dar făcut Sf. noastre biserici prin cumpărarea a două perdele la ușile Sf. altar, precum și domnului Gh. Conta funcționar în Sătul Mare originar din Căclăruș pentru dăruirea sumei de Lei 1200. Dumnezeu să primească aceste daruri în jertfa lui său cel mai presus de ceruri. (M. M.)

AVIZ. La numărul prezent al revistei „Biserica și Școala” anexăm și cuprinsul ei din anul 1939. P. C. preoți îl vor lega la sfârșitul colecției anului trecut.

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Timișoarei

No. 17/1940.

Comunicat

În Circulara Nr. 156/1939 pentru algerile la Adunarea Eparhială a Timișoarei, în urma unei erori de tipar a fost omisă parohia Târgoviște din protopopiatul Balinț.

Facem cuvenita rectificare, pe lângă înștiințarea că parohia *Târgoviște, jud. Severin, aparține circumscriptiei electorale Balinț.*

Arad, în 8 Ianuarie 1940.

† ANDREI

Episcopul Aradului,
ca Episcop locuitor al Timișoarei.

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Timișoarei
Sediul Arad.

No. 20/1940.

P. C. părinți din Episcopia Timișoarei sunt în-vilași să aboneze pentru oficiul parohial respective particular, publicațiunea „Brazde Bănățene”, redactată de preotul Caius Pascu din Topolovățul mic, protopopiatul Recaș.

Aceste periodice cu apariție lunară conțin material de arhivă culturale, istorice, literare și artistice, cu referire la istoricul bisericii Banatului. Preoții pot să le utilizeze în misiunea lor pastorală și didactică.

Abonamentul anual pentru parohii și preoți este redus la 50 Lei. Redacția „Brazde Bănățene”, Topolovățul mic, jud. Timiș.

Arad, 9 Ianuarie 1940.

Prof. Caius Turicu
consilier referent eparhial.

Concursuri

Nr. 7812/1939.

Pentru întregirea prin alegere a parohiei *Camna*, protopopiatul Șiria se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”, devenită vacantă prin transferarea titularului, preot Aurel Lucea la altă parohie.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiie parohială constatatoare din 32 jug. cad. pământ, parte arator, parte fânaș și 16 jug. pământ arător primit din ref. agrară ca răscumpărare a birului preoțesc.

2. Casă parohială cu supraedificate și intravilan de 800 st. pătrași.

3. Stolele legale.

4. 16 (șasesprezece) drepturi de lemne, compoziție din pădurea urbarială și drept de pășunat.

5. Întregirea dotației dela Stat.

Alesul va suporta toate impozitele după beneficiul său, va predica în fiecare Duminică și Sărbătoare și va catehiza la Școala primară, fără altă remunerație.

Parohia este de cl. I., dar în lipsă de cl. I., se admit și recurenți de cl. a II-a.

Concurenții vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Episcopului Andrei, pentru a putea candida, iar cererile de concurs însoțite de actele necesare, le vor adresa Adunării Parohiale din Camna și le vor înainta Venerabilului Consiliu Eparhial.

Concurenții, cu încuviințarea protopopului și cu respectarea dispozițiilor regulamentului pentru parohii, se vor prezenta în Sf. Biserică, spre a și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie și pentru a face cunoștința alegătorilor.

În înțelegere cu Aurel Adamoviciu protopop.

Consiliul Parohial

3-3

Nr. 7821/1939.

Pentru îndeplinirea prin alegere a parohiei de cl. 2-a (doua) *Traian (Ineu-Colonie)*, protopopiatul Ineu, devenită vacantă prin transferarea preotului Teofan Herbei la altă parohie, se publică concurs, cu termen de 30 zile, dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Uzufuctul sesiei parohiale, 32 jug. cad. pământ arabil dat prin reforma agrară.

2. Uzufuctul unui intravilan de 400 st. pătrași.

3. Birul îndatinat.

4. Stolele legale.

5. Dotația dela Stat.

Alesul va suporta toate impozitele după beneficiul parohial, va predica în Dumineci și Sărbători, va prevedea învățământul catihetic la școala primară, fără nici o remunerație.

Concurenții vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, pentru a putea candida, iar cererile de concurs, însoțite de actele necesare, le vor adresa Adunării parohiale din comuna Traian (Ineu-Colonie) și le vor înainta Venerabilului Consiliu Eparhial.

Concurenții cu încuviințarea protopopului și cu respectarea dispozițiilor regulamentului pentru parohii, se vor prezenta în Sf. Biserică spre a și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie și pentru a face cunoștința alegătorilor.

Traian, (Ineu-Colonie), la 21 Noembrie 1939.

În înțelegere cu Mihai Cosma protopop.

Consiliul Parohial

3-3

Nr. 7183/1939.

Pentru întregirea prin alegere a postului de preot ajutor cu drept de succesiune, pe lângă parohia *Nicolae Vulpe, din Jadani*, protopopiatul Vingă, se publică concurs cu termen de 30 zile, socotite dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Jumătate din sesiunea parohială.

2. Jumătate din stolele legale.

3. Jumătate din birul parohial.

4. Fotosința în întregime a casei parohiale.

Parohia este de clasa I-a rurală.

Alesul ajutor de preot va îndeplini toate funcțiile preoțești, în și afară de biserică, va catehiza toți elevii, va conduce oficiul parohial și va plăti din al său impozitele după beneficiul său preoțesc.

Concurenții cu binecuvântarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, se vor prezenta în Sfânta Biserică din Jadani, în termenul concursual spre a și arăta destoinicia în cele rituale și oratorie, conformându-se strict paragrafului 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile de concurs, cu anexele necesare, adresate Adunării Parohiale din Jadani, le vor înainta în termenul concursual Consiliului Eparhial din Arad.

În înțelegere cu Alexandru Bocșianu, protopop.

Consiliul Parohial

3-3